

**ข้อควรปฏิบัติภายหลังการผ่าตัดในช่วง 6-12
เดือนหลังผ่าตัด**

- >>ปฏิบัติตามข้อแนะนำที่แน่นหนาที่สุด
- >>นอนเรียบด้วยขาตรงและยกกลอย เกร็งค้างนับ 1 ถึง 5 ทำซ้ำ 20 ครั้ง วันละ 3 เวลา

>>นั่งห้อยขาแล้วเหยียดเข้าตรง เกร็งกล้ามเนื้อต้นขานับ 1 ถึง 10 ทำซ้ำ 20 ครั้ง วันละ 3 เวลา

>>ก้าวสับซึ้น-ลง บันได 1 ขั้น ทิ้งหันหน้าตรงและหันซ้าย

>>สามารถปั๊นจักรยานและว่ายน้ำได้ เมื่อเหยียดคงเข้าได้ จนสุดแล้วและไม่มีอาการปวด

**ข้อควรปฏิบัติภายหลังการผ่าตัดในช่วง 3-6
เดือนหลังผ่าตัด**

- >>ปฏิบัติตามข้อแนะนำที่แน่นหนาที่สุด
- >>นั่งห้อยขาแล้วเหยียดเข้าตรง เกร็งกล้ามเนื้อต้นขา นับ 1 ถึง 10 หากทำได้แล้วให้เพิ่มน้ำหนักที่ข้อเท้า เช่น ถุงทราย 1-2 กก.
- >>เมื่อวิ่งทางตรงบนพื้นราบ หลังจากที่ปฏิบัติตามข้อแนะนำ ข้างต้นได้เป็นอย่างดีจะไม่มีอาการปวด

**ข้อควรปฏิบัติภายหลังการผ่าตัดในช่วง 6-9
เดือนหลังผ่าตัด**

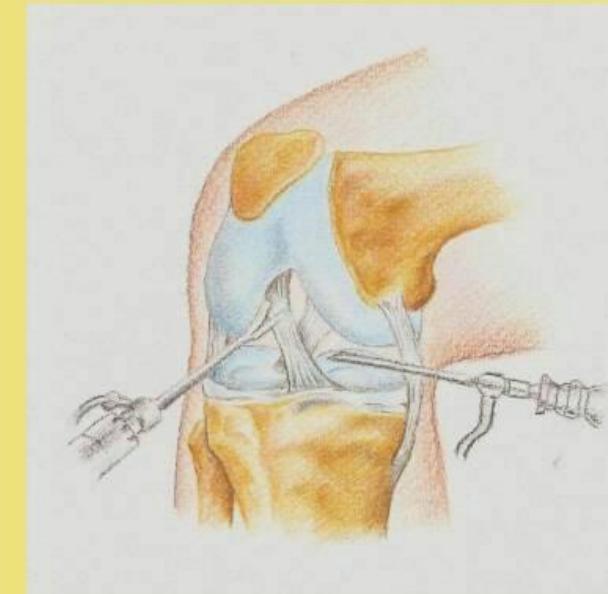
- >>ปฏิบัติตามข้อแนะนำที่แน่นหนาที่สุด
- >>ฝึกวิ่งโดยหลัง และวิ่งซิกแซก
- >>ฝึกกระโดดไปข้างหน้า ด้านซ้ายและดอยหลัง เมื่อทำได้แล้ว ให้เริ่มกระโดดไปข้างหน้าด้วยขาซ้ายเดียว
- >>เริ่มเล่นกีฬาโดยไม่มีการประทะกับผู้อื่นได้แบบค่อยเป็นค่อยไป เช่น เริ่มจากการลี้ยงและเตะลูกฟุตบอล
- >>เล่นกีฬาได้เต็มที่ตามปกติ เมื่อครบ 9 เดือนหลังผ่าตัด หากว่าไม่มีอาการผิดปกติใดๆ

ขอขอบคุณ
นพ.นันพิษ ไชย์จินนาค_ภาพวาด
คุณเพชรินทร์ ตะพาบนาค_ภาพถ่าย
น.ส.รัชวรรณ กองอัน_ออกแบบ

**ข้อแนะนำในการปฏิบัติตัวภายหลังการผ่าตัด
สร้างเอ็นไขว้หน้าข้อเข่าโดยการส่องกล้อง**

**Rehabilitation
for
Anterior Cruciate Ligament Reconstruction**

โดย
นพ.อาทิตย์ เทลาร์เรืองธนา
ภาควิชาอายุรโภชิเกลส์และเวชศาสตร์ฟันพู
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ข้อแนะนำการปฏิบัติด้วยกายหลังการผ่าตัด สร้างเยื่อไขว้หัวเข่าโดยการถ่องกล้อง

การผ่าตัดสร้างเยื่อไขว้หัวเข้าข้อเข่าเพื่อทดแทนเยื่อที่ขาดไปโดยการถ่องกล้องในเบื้องต้นนั้น ทำให้แพลฟ์ตัดมีขนาดเล็กลงมาก อาการปวดหลังผ่าตัดน้อยลง อีกทั้งการฟื้นตัวภายหลังผ่าตัดเป็นไปด้วยความรวดเร็ว แต่อย่างไรก็ตาม การผ่าตัดจะได้ผลดีก็ต่อเมื่อผู้ป่วยบิดตามภาระกายหลังการผ่าตัดได้อย่างถูกต้องด้วย

ในช่วง 24 ชั่วโมงแรกภายหลังการผ่าตัดผู้ป่วยอาจจะมีไข้ขึ้น แพลฟ์ตัดอาจจะมีเลือดหรือน้ำเหลืองซึมได้รวมทั้งอาการบวมของเข่าและเท้าก็เป็นเรื่องปกติที่พบได้

ข้อควรปฏิบัติภายหลังการผ่าตัดในช่วง 2 สัปดาห์แรก

>>ยกขาข้างที่ได้รับการผ่าตัดให้สูง (โดยใช้ผ้าหรือหมอนให้ลับเท้า ไม่ใช้ใต้เข่า) พร้อมทั้งกดเข่าให้เหยียดตรง

>>ประคบเข่าด้วยถุงเก็บความเย็นทุกชั่วโมงนานครั้งละ 20 นาที ในช่วง 24 ชั่วโมงแรกหลังผ่าตัด >>กระตุกข้อเท้าขึ้นลง 20 ครั้งทุกชั่วโมง เพื่อบังกันเลือดแข็งตัวเป็นลิ่ม

>>เก็บกล้ามเนื้อต้นขาหน้า 1 ถึง 10 ขณะเหยียดขาตรงบนเตียงนอน 20 ครั้งทุกชั่วโมง จะช่วยให้กล้ามเนื้อที่ฟื้นตัว >>นวดคลึงลูกสะบ้า

>>เหยียดงอเข่าข้างบนบนอยู่บนเตียงในช่วง 24-48 ชั่วโมงแรกหลังผ่าตัด โดยไม่ยกลันเท้าโดยจากเตียง

>>หลังจากทุเลาปวดแล้วสามารถนั่งห้อยขาโดยใช้ขาข้างที่ไม่ได้ผ่าตัด ประคองขาข้างที่ได้มีการผ่าตัดไว้ และเหยียดงอเขานอยๆ

>>ใช้ไม้ค้ำยันเวลาเดิน สามารถลงน้ำหนักได้บางส่วน เป็นเวลาประมาณ 1 เดือน

>>ตัดใหม่มือครรภ์ประมาณ 2 สัปดาห์ก่อนกายหลังการผ่าตัด

ข้อควรปฏิบัติภายหลังการผ่าตัดในช่วง 2-6 สัปดาห์หลังการผ่าตัด

>>ปฏิบัติงานห้องน้ำก่อนหน้านี้

>>นอนคว่ำยืนขาออกนอกเตียง (ให้ขอบเตียงอยู่เหนือหัวเข่า) แล้วปล่อยให้ตกลงตามน้ำหนักขาเพื่อให้เข้าเหยียด

>>งอเข่าให้ได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆจนเต็มที่

>>ยืนหลังพิงกำแพง ย่อเข่าโดยให้หลังติดกำแพงตลอด เกร็งค้างไว้นั้น 1 ถึง 10 และยืนตรง ทำซ้ำ 20 ครั้ง วันละ 3 เวลา

>>หยุดใช้ไม้ค้ำยันเมื่อครบ 1 เดือน หลังผ่าตัด หรือเมื่อสามารถลงน้ำหนักได้เต็มที่โดยไม่มีอาการ